

lagen van het netvlies zou worden waargenomen. De proeven dezer Schrijvers heeft KOSTER niet kunnen herhalen en ook op andere wijzen kon hij zich niet van de waarheid der bewering van KÖNIG en ZUMT overtuigen, welke hem dan ook onwaarschijnlijk voorkomt.

Een bijdrage: „Zur Tonometrie des Auges”, handelt over een onderwerp, waarvoor vroeger ook te Utrecht veel gewerkt is. Hij heeft een modificatie van FICK's tonometer aangegeven, welke een vergelijking met manometrische bepalingen goed doorstond.

De arbeid wordt besloten met eenige belangrijke proeven over de verhouding der volume-toeneming van het oog tot de hoogte van den intra-oculaire druk, wanneer in een oog vloeistof wordt ingespoten. Deze proeven staan in nauw verband met het onderwerp glaucoom, dat in den belangrijkste arbeid der geheele serie wordt behandeld. De Schrijver gaat daarin zeer nauwkeurig na, welke gevolgen de onderbinding der venae vorticosae voor het oog heeft; en geeft verder proeven over de spanning van de choroidea en het netvlies, die in originele in dit *Tijdschrift* (Deel I blz. 349 van den loopenden jaargang) te lezen zijn. Referent zal later uitvoerig op dezen arbeid moeten terugkomen, zoodra hij zijn eigen proeven over dit onderwerp zal hebben herhaald, en bepaalt zich daarom nu tot het uitdrukken van zijn vreugde, dat het DONDERS-fonds tot zoo degelijke onderzoekingen en tot zoo goed geschreven wetenschappelijke bijdragen, als die van Dr. KOSTER, gelegenheid heeft gegeven. Laat ons de voortreffelijke bestemming loven, welke DONDERS aan het te zijner beschikking gestelde fonds gegeven heeft. Mochten onze geleerde genootschappen zich aan zijn illustre voorbeeld spiegelen en hunne gouden medailles en premiën voor bekroonde prijsvragen converteeren in met zorg toegekende reisfondsen.

M. STRAUB.

INGEZONDEN.

L. S.

Het Hoofdbestuur der Nationale Christengeheelonthouders-vereeniging wendde zich eenigen tijd geleden tot de Ned. Vereeniging voor Psychiatrie met de vragen, of totale onthouding van alle bedwelmende dranken voor krankzinnigen noodzakelijk of gewenscht geacht wordt en zoo ja binnen welke grenzen en op welke wijze het toedienen van alcohol-bevattende dranken aan krankzinnigen geoorloofd geacht wordt.

Aan een Commissie, bestaande uit de Heeren RUYSCH, VAN WALSEM en den ondergeteekende werd opgedragen een antwoord op deze vragen te geven, dat aan het oordeel der vereeniging zou worden onderworpen en in een volgende

vergadering zou worden vastgesteld. Deze Commissie stelde eenige vragen op, met het doel om uit de antwoorden, die zij daarop ontvangen zouden, zich een opinie te vormen over de inzichten, die de Nederlandsche psychiaters op dit gebied koesteren. Die vragen zijn de volgende:

- 1°. Wordt door uw patiënten eenige alcoholhoudende drank gebruikt?
- 2°. Heeft dit gebruik geregeld of ongeregeld plaats?
- 3°. Indien geregeld, volgens welken regel geschiedt het dan, — welke drank wordt toegediend, — in welke hoeveelheid, — hoe hoog is het alcoholgehalte?
- 4°. Indien ongeregeld, volgens welke voorschriften geschiedt de toediening?
- 5°. Bestaan voor alcoholisten bijzondere bepalingen in dit opzicht?
- 6°. Is door U ooit schadelijken invloed op uw patiënten waargenomen door toediening van alcoholhoudende dranken? (Hierbij s. v. p. ook te vermelden gebruik, dat van alcohol gemaakt wordt bij intercurrente lichamelijke ziekten).
- 7°. Zoo ja, van welken aard was die schadelijke invloed?
- 8°. Wat is naar Uw meening de meest gewenschte toestand in deze zaak?

Verscheidene antwoorden kwamen hierop in, waaronder sommigen zeer de aandacht verdienen. Gaarne zou de Commissie evenwel voor de uitbrenging van haar praeadvies zooveel mogelijk gegevens hebben. De mogelijkheid bestaat, dat sommigen, die eenig licht in deze zaak kunnen ontsteken, geen circulaire hebben ontvangen, zeker is het, dat niet alle collega's die er een ontvingen, antwoordden. Deze vermelding in het *Ned. Tijdschr. voor Geneesk.* zal misschien, hopen wij, enkelen opwekken hun opinie in deze, aan den ondergeteekende, rapporteur der Commissie, te doen weten, anderen de reeds ontvangen circulaire beantwoord terug te zenden.

De Commissie spreekt bij voorbaat reeds haar dank voor alle nog te ontvangen berichten, voor de ontvangst waarvan zij zich ten zeerste aanbevolen houdt.

Zutphen, Nov. 1895.

Namens de Commissie,
De Rapporteur C. BIJL.

CYTISINE-VERGIFTIGING OF VERGIFTIGING MET PEULEN VAN DEN CYTISUS LABURNUM ?

In het nummer van 5 October van het *Weekblad* komt een referaat voor van Dr. ZEEHUISEN van een cytisine-vergiftiging, medegedeeld door Dr. SAAKE (*Deutsche med. Wochenschrift*, 1895, n°. 23). De referent begint, in navolging van den Schrijver, ten onrechte te spreken van een cytisine-vergiftiging, daar waar quaestie is van een cytismus-vergiftiging (liever nog van een vergiftiging met peulen van den cytismus). De verschijnselen wijken dan ook merkbaar af van die, welke bij een vergiftiging met cytisine zijn waargenomen. De oorzaak hiervan is te zoeken in de omstandigheid, dat in de onrijpe peulen van den cytismus laburnum, behalve het cytisine, ook nog voorkomt een giftige, eiwitachtige stof, die onder de phytalbumosen gerangschikt moet worden, en welke in hoofdzaak een sterk irriterende werking op het darmkanaal uitoefent, met de daarbij behoorende secundaire verschijnselen. Referent wijst er op, dat de Schrijver geen enkele der latere auteurs op-